

چالش‌های توسعه پایدار گردشگری کشاورزی توسط باغداران مرکبات (مورد مطالعه: استان‌های حاشیه دریای خزر)

مریم محمودی^۱، محمد چیذری^۲، خلیل کلانتری^۳ و عبدالرضا رکن‌الدین افتخاری^۴

۱- استادیار مؤسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران
(m.mahmoudi@areeo.ac.ir)

۲- استاد گروه ترویج و آموزش کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

۳- استاد گروه مدیریت و توسعه کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

۴- عضو هیأت علمی گروه برنامه‌ریزی و جغرافیای روستایی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران

چکیده

هدف اصلی پژوهش حاضر، تبیین چالش‌ها و موانع توسعه پایدار گردشگری کشاورزی در باغ‌های مرکبات استان‌های حاشیه دریای خزر بود. جامعه آماری آن شامل کلیه باغدارانی بودند که به پرورش مرکبات در سطح زیر کشت ۰/۴ هکتار و بالاتر در استان‌های گیلان، مازندران و گلستان اشتغال داشته‌اند (N=12004). حجم نمونه تحقیق با استفاده از فرمول کوکران، ۲۸۰ نفر تعیین شد که نمونه مورد نظر با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای با انتساب متناسب انتخاب شدند. در نهایت تعداد ۱۹۴ عدد از پرسشنامه‌های تکمیل شده توسط باغداران برگشت داده شد و مورد تحلیل قرار گرفت (نرخ برگشت ۶۹/۲۹ درصد). ابزار جمع‌آوری داده‌ها پرسشنامه محقق ساخته بود و به منظور محاسبه قابلیت اعتماد پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. با استفاده از نرم‌افزار SPSS و روش آماری تحلیل عاملی، چالش‌های شناسایی شده در سه عامل: موانع اعتباری و حمایتی، موانع محدودکننده زیربنایی و موانع آموزشی و مهارتی طبقه‌بندی شدند که این سه عامل در مجموع ۶۱/۳۸۶ درصد از واریانس کل متغیرها را تبیین کردند.

واژه‌های کلیدی: گردشگری کشاورزی، توسعه پایدار، کشاورزی چندکارکردی، چالش‌ها